

Slovenska Krajina,
Najlepša milina:
Lübléna Ravenska,
Gorička, Dolenska!
Ne poznam jaz lepš'ga sveta,
Vsa sladkost si moj'ga srca:
Slovenska Krajina,
mill moj dom,
Pozabo te nikdar, nikde
ne bom.

NOVINE

SLOVENSKE KRAJINE

žavi 80
Din, mesečno 2 50 Din, v ino-
zemstvu 72 Din, mesečno 6 Din,
z M. Listom letno 100 Din.
Na skupni naslov pri širitelaj
v državi je letna naročnina
24 Din, mesečna 2 Din. —
Plačati se mora naprej. Stev.
položnice 11806 Rokopisi se
ne vračajo. — Cena oglasov:
Cela stran 800 Din, pol strani
400 din. i tak niže. Poslano
med tekstom vsaka reč 2 Din,
mali oglasi do 10 reči 5 Din,
više vsaka reč 1-50 Din.

Leto XXVII.

Štev. 4.

Vredništvo v Lendavi hš. 67. — Uprava v Črensovcih,
Slov. Krajina.

Lendava, 28. januara 1940.

Jako važno.

Te naslov nosi en letak, šteroga je podpisao bivši narodni poslanec, g. Bajlec i šteri letak je bio priložen tistim številkam „Slovenskoga Gospodara“, štere so bile poslana v Slovensko Krajino. Bivši urednik Novin, ki je po Novinaj gratao poznani našimi ljudstvi i celo dobo v roke delno njegovo vodstvo kak poslanec sobočkoga sreza, s tem letakom agitira med našim ljudstvom, naj si naroči dobre liste, predvsemi Slov. Gospodara „poleg Novin“. On piše: „Zato jako toplo priporočam, da si po mogućnosti naročimo poleg naših domačih Novin, štere že več kak 25 let vzgajajo naše ljudstvo v lepom krščanskom i narodnom duhu, ešče druge krščanske časopise“.

Zatem priporoča „Slov. Gospodara“, „Slovenca“, „Slovenski dom“, i sploh kak više povedano krščanske liste.

Samoobsebi je to lepi letak. A če pomislimo na siromaštvo našega človeka, na potrebe naših delavcov, na kričeče ne samo zahteve, nego krivice Slovenske Krajine i na razna pitanja, štera se samo nje tičejo, te z letakom g. Bajleca nismo zadovoljni. On bi mogo povdariti, da poleg Novin naj si tisti naroči druge liste, šteri ma obćem za to, šteri ma vrednost. Tak bi pravilno to zgedala na zvünaj. Na znotraj, gledoč na namen je druga sodba.

Glasilo Rafaelove družbe so Novine. Glasilo naših posebnih razmer so Novine. Glasilo naših volilcov so Novine, ki so združeni v JRZ i ki so glasali za g. Bajleca. Če Novine ne zdignejo svojega močnoga glasa z duhovščino v sobočke dekanije, skoro z gotovostjov lejko trdimo, da g. Bajlec (bar smo njemu to) iz srca želeli, ne bi dosegno poslanske časti. Gđa vse to prevdarimo, pridemo do zaključka, da g. Bajlec kak bivši poslanec i bivši urednik Novin, štere so v 1. številki letos pod njegovim podpisom objavile njegovoga političnoga dela uspehe, „Slov. Gospodar“ pa nazlük podpisanoga letaka brez njegovoga podpisa, ne bi smeo v tom smisli podpisati letaka, kak ga je. On bi mogo letak napisati i podpisati odločno za Novine i bi mogo navesti vse zroke, zakaj za Novine, samo potem bi smeo priporočati Slov. Gospodara i druge dobre slovenske liste, ka je popolnoma pravilno.

Gde je naš aotobus?

Poštnoj oblasti na srce.

Poštni aotobus „Tatra“, šteri je vozo med Sobotov, Črensovci i Lendavov, je pokojni. Teško betežnoga i vmirajočega je Ptuj vrgo na cesto, ar ga ne mogo rabiti. Kama bi poslali toga betežnika inam, kak v Slov. Krajino. — Dobili smo ga i dali so njemu ednoga najboljših vozačov, šofera Bažika Pavla z Lakoša pri Lendavi. Te izvrsten šofer je za nikoj aotobus še v nočnih vüraj popravljao, gđa bi počivati mogo, naj kem duže more služiti dohodke državi. I zaistino, pa trüdaj i požrtvovalnosti toga dobrega šofera domačina, je stara škrlüta zdržala več mesecov i se je število potnikov meseca decembra podignola že za okroglo jezero, čeravno vsaki den zavolo popravkov aotobus vsaki den ne mogo voziti. Pitanje nastane, kak smo pa prišli mi do toga, da smo dobili od Ptujčanov škartirano, zavrženo „Tatro“!

Ne sosagajte se! Tak, ka so tisti novi aotobus, šteroga je g. bivši poslanec dr. Klar spravo na našo prog, dall v Brežlce. Mi se poskrbimo za njega, služiti pa drugim. Je to pravica. Naša prog je pokazala den za dne-

vom vekšo rentabilnost, od nas za nas poskrbleni aotobus bi mogo tü čakati i se z nami veseliti svoje zmage, da je vsikdar bole pun vozo potnike skoz Črensovce z Sobotov v Lendavo i z Lendave v Sobotov. Zdaj pa tisti se njemu veselijo, ki za njega neso niti stopnje napravili, mi pa ki smo si ga spravili, pa nemamo niti aotovožnje, ar zdajšnja aotovožnja ne odgovarja našim potrebam, ka pridemo ob 9 v Lendavo, idemo pa ž nje že ob 11 vüri, i ne opravimo pri niednom uradi nikaj, v Sobotov pa pridemo, kda se že dokončava delo v uradaj i gđa se začnejo trgovine zapirati. Krčme ostanejo toti odprte, a mi ne hodimo v Sobotov jest i pit, ar za to nega penez, nego po potrebnih posljaj.

K zaključki pa naj omenimo eden žalosten sklep. Tak se guči, da toga požrtvovalnoga, dobrega šofera, Bažika Pavla, ki je pokvarjeno „Tatro“ spremeno v vporabni aotobus za več mesecov, da toga vernoga šofera šče oblast z službe püstiti iz razloga „ka je prej pokvaro aotobus.“ Če bi se to zgodilo, bi zajokala socijalna pravičnost.

Razgled po katoličanskem sveti.

Italija. Lani je minolo 100 let, kak se je rodio padovski duhovnik Anton Locatelli, ki je osnovao ustanovo „Krüh sv. Antona“, ki je dnesden razširjena po vsem sveti. Posebno je častio sv. Antona. V srce so se njemu smilili siromaki, zato je vse vćino, da bi jim pomagao. Za nje je ustanovo „Krüh sv. Antona“. Ustanovo je tüdi katoličanko tiskarno in katoličanski list, šteroga je sam vrejüvao.

Pitajmo odkrito, jeli je pa šteri poslanec iz Kranjske napisao v „Domoljubi“, da naj si Kranjci poleg „Domoljuba“ naročijo tüdi druge krščanske liste, predvsem Novine? Neje i to niti na pamet ne njemu je prišlo. Ali je šteri poslanec iz Štajerske gđa sveta napisao i podpisao letak v „Slov. Gospodari“, v šterom bi poleg „Slov. Gospodara“ priporočao druge krščanske liste, predvsem Novine? Niti na pamet ne niednomi te prišlo i če bi urednik Novin oproso na to g. poslance iz Preka, nieden njegove prošnje ne bi poslühno. Vsaki bi pravo, vendar so Novine glasilo Slovenske Krajine, ne pa bivše Kranjske i Štajerske, mi ne bomo agitirali proti listom svojega kraja, šteri nam je spravo čast i dužnost poslanstva. I to bi po vsaj pravici napravili, da zameriti ne bi mogo nieden pameten človek. Če bi pa to napravili, bi njim zamerili vsi pametni ljudje.

Zato, da držimo, da je zdrava pamet tüdi v Slov.

Nasprotniki so ga jako napadali, a on je vse potrpežljivo prenašao. Vmro je v starosti 63 let. — V Bologni so se v noći med starim i novim letom vršile v cerkvi sv. Odrašenika molitve i se je častilo Najsvetejšje za mir sveta. V noći se je vršila slavnostna boža služba, pri šteroj je bilo navzočih vñogo ljudi.

Francija. Na Božič 1939. je vojni škof Gavlin Jožef, polski begunec, služo svečano sv.

Krajini doma, zamerimo g. Bajleci te letak, šteroga namen je bio, čeravno ne odkriti, izpodriniti naše domače Novine i mesto njih razširiti prečne liste. Da če se te izpodrinejo i se razširijo samo prečni časopisi, se razbije naša krščanska fronta i hasek bodo z toga vlekli samo našega krščanskoga mišljenja sovražniki. Ne daj pa Bog, ka bi se to zgodilo. I ka se ne zgodi, je dužnost vseh nas popraviti svoje falinge, štere smo vćinoli proti domaćemi svojimi listi, šteromi se mamo zahvaliti, za to, ka smo. Mi se vüpamo, da nesporazumjenje, štero je nastalo po g. Bajleca letaki on sam popravi i da jasno izjavo, ka pomeni njegov letak. Mi se vüpamo, ka na te način se reši vugodno pitanje, stavleno na uredništvo Novin, zavolo letaka g. Bajleca. G. Bajleca pa prosimo, naj vzeme te vrstice kak popolnoma dobrohotne, odkrite, objektivne kritike reči, štere smo javno povedali na njegov javni letak. (TSJ.)

mešo v katedrali mesta Angersa. Pri sv. meši so bili navzoći predsednik polske republike, polski ministri in več cerkvenih i svetnih dostojanstvenikov Polakov s polskimi vojaki. Na konci sv. meše je škof vsem podelo apostolski blagoslov. — V kriпти katedrale v Strassbourgi je slüžo polnoćnico Mons. Ruch, škof Alzacije. Navzoći so bili većinom vojaki. Tüdi po drugih mestaj v bližini Maginotove črte so se vršile polnoćnice. Povsedi so molili samo za mir.

Švica. Katoličanska univerza v Friburgi, ki je bila ustanovljena pred 50 leti, je dobila še

nekaj novih zgradb, ki bodo slüžile za različne institute. Te zgradbe koštajo 1,225.000 švicarskih frankov. Ostale zgradbe univerze s svojov imovinov koštajo 4 milijone švicarskih frankov. Ka vse zmore katoličanska požrtvovalnost!

Etiopija. V etiopskoj cerkvi svetijo 1. decembra posebn Marijin svetek, ki bi odgovarjao našemi „Brezmadežnomi poprijetji blažene Device Marije. Svetek se zove „Mariam-Sion“. V svojih molitvah i pesmih Etiopci zovejo Marijo za lepo, prekrasno; brez greha rojeno, brezgrešno i vüpanje grešnikov.

Družba sv. Rafaela

za varstvo izseljencev Slov. Krajine naznanja:

Vučko Margita, Ižakovci, je dobila zaprošenih 2000 din iz Francije. Družbi se je zahvalila za posredüvanje.

Kralj. ban. upravi v Ljubljano smo izročili sledeće zadeve:

Naj se Černi Jožefi iz Renkovec vrne iz Nemćije 430 RM. Naj se Ivanič Terezija, Filovci, obavesti, kakšo vrednost ma na nemškoj državnoj lotriji doblena 10.000 mark vredna državna banka.

Naj se pospeši pošilatev penez 355 mark, štere je Maućec Viktor iz Gančan poslao ženi, pa neso še priše.

Da se Ciz Štefana ženi iz Noršinec da z Nemćije porodniška podpora, ar je tam rodila dete.

Da se Ferenćak Štefani vrneta 2 biciklina na podlagi voznoga listka, šteroga je Družba poslala na oblast.

Da Sep Anton i žena iz M. Polane dobita nazaj odvezete potne liste.

Da se Kolar Rudolfi, Črensovci, ki se je v Nemćiji ponesrečo, pošle podpora v Jugoslavijo.

Jugoslov. izs. odposlanstvo v Parizi smo oprosili:

Naj pošče Pintarić Marijo, ki se že 10 mesecov ne javlja.

Da se pošče Gerić Marija, ki že već kak poldrugo leto ne javlja i ne pošila dogovorjene oskrbnine za svoje dete.

Da se Rous Marki po krivicu odtegnjenih 278.80 frankov povrne.

Pošle se sklep sodišća v zadevi oćinstva Zelko Ivana iz Črensovce.

Da se Krampać Janoši iz V. Polane na podlagi od Družbe poslanoga potrdilnoga lista vrne odvezetih 437 frankov.

Da se Hanc Mariji iz Črensovec poščeta dva kufra, ostala

na francoskoj obmejnoj postaji Modani.

Da se v Franciji ponesrećenoj Sep Ani iz M. Polane dopošle po krivicu zadržanih 800 fr.

Ponüdba za delo. Družba sv. Rafaela je dobila iz Francije ponüdbu, da poskrbi 50 šumskih delavcov, ki bodo po većini opravljali akordno delo. Plaća je dobra. Pogodbe pošle gospodar sam. Naj se do 28. januara javljo pismeno all osebno s potrdilom od obćtne all župnoga urada moćni, trezni, pošteni i delavni dećki all možki, ki se smejo izseliti i ki so zavolo siromaštva potrebni zaslužka. Družba njihova imena pošle gospodari potom našega poštenoga izseljenca, ki je tam v službi i potem se potom borze dela odpravijo na pot.

Wolf Karol, Krašće 75. Javi družbi, keliko i kakše marke maš. Ona bo prosila pomoć ministertva, da se zmenijo po ugodnoj ceni. Dali bodo naši šli na sezonsko delo v Nemćijo, še ne vemo. Dözdaj ministertvo ne še dalo tozadevnoga sklepa.

Vsem, ki majo marke se naznanja, da po 31. januaru se već ne sprejme nikša prijava od nekoga, dall ma marke i kelko jli ma. To naj si vsaki delavec dobro zapomni. Javite marke do 31. januara. To je zadnji termin.

Važna pripomba. Družba sv. Rafaela dela vse brezplačno. Njeno glasilo so Novine po odobritvi više cerkvene oblasti i kr. banske uprave. Družba v Novinaj objavlja njej izročene zadeve, zato prosimo vsakoga, ki se poslütuje Družbe, naj si naroči njeno glasilo Novine, ar Družba nema sredstev, da bi koga pismeno obveščala. Obveščala samo potom svojega glasila Novin. Zato naj si vsaki naroči Novine.

Vmrli so mati g. Radoha.

„Hvala Bogi, ka si prišeo!“ To so izrekli pri popolnoj zavesti. V vseh naslednjih šestih vörah do smrti so kázali malo znakov spoznanja. Velika žela, da bi meli pri svojoj smrtnoj posteli sina duhovnika, se jim je spünila. Je zaistino velika sreća za človeka meti ob loćitvi s toga sveta pri sebi duhovnika, ki moli tiste prekrasne molitve za vmerajoće: „Potüj düša krščanska s toga sveta v imeni vsemogoćega Boga Oće, ki te je stvorio, v imeni Jezuša Kristuša, Sina Boga živoga, ki je trpo za tebe, v imeni Svetoga Düha, ki je v tebi naseljeni“ itd.

Te molitve so sprejavale düšo drage matere do većnoga Sodnika. Sredi tih zimske noći pri trepetajoćoj sveći v roki vmerajoće matere, je sin opravljao te molitve. Nadzemski prizor! Vsi, ki so poznali to mater mućenicu, njeno živo vero pa iskreno pobožnost, so osvedoćeni, da jo je pravićni Sodnik že postavio med toliko drugih mater mućenic, ki se veselijo pri Njem. Po to tak lepo düšo je gotovo priše tüdi zašćitnik srećne smrti sv. Jožef, šteroga so pokojna tak goreće častili. Mislili smo, da bodo vmrli že v tork večer. To se je pa zgodilo ravno, gđa je

vora odbila 12 ponoči. Tak te v sredo. Znamo, ka je sreda posebno posvećena sv. Jožefi. On je šteo, da mati pridejo v nebesa v sredo. Marija Škapulerska, štete znak so celo življenje nosili, Marija Rožnovenska, štete društvo so vodili nad dvajset let, jih je gvišeno tudi prišla tolažiti v zadnjoj vōri. Kak verna tretrednica so bili, to znajo vsi. Dnesden že malo poznamo Uršulinško društvo, so vodili 40 let. Za vse to vidno i nevidno požrtvovalno delo za slavo božo, naj uživajo dobra mati večno blaženstvo!

Znali so biti Bogi hvaležni za vse dobrote. Najbole prisrčno so se Njemi zahvaljivali za najvećko dobleno milost, najmre za

to, da so Njemi smeli dati edinoga sina za duhovnika. Neprestano se je za to veliko srećo iz toga vernoga srca zdigavala zahvalna molitev i pesem Tebe Boga hvalimo. Neštetikrat so vtrūjena vūsta ponavljale z Marijov Devicov: Hvali duša moja! Tudi s starćkom Šimeonom so ponavljali: Zdaj pūsti, o Bog, službenico svojo, ar so moje oči vidile sina duhovnika. Vidile so ga, ćeravno že vmerajoće i to mi je zadosta. Zdaj se naj zaprejo...

Pa so se zāprle.

Pokop je opravio domaći g. dekan Jerić s pomoćjov g. kaplana i dva gospoda iz Martinišća. Već duhovnikov bi prišlo, pa jim je slabo vreme ne dopūstilo.

Nedela

drūga predpostna.

Tisti čas, gda bi se vnožina velika vkūp spravila i z varašov bi šetūvali k Jezusi, pravo je to prilika: Vō je šo sejać sejat semen svoje, i gda bi sejaio, ništero je spadnolo kre poti i zaklaćeno je, i flice nebeske so je pozobale. I drūgo je spadnolo na pećino i zidoće posehnolo je, ar je ne melo vlage. I drūgo je spadnole med trnje i vkūp zraćeno trnje zadavilo je nje. I drūgo je spadnolo vu dobro zemlo, i zidoće stokrat teliko sada je prinesio. Eta govoreći, gor je skrīćao: Ki ma vūha na poslušanje, naj posluša. Pitali so ga pa njevovi vūćenike, kakša bi bila ta prilika? Šterim je on pravo: Vam je dano znati skrivnost Kralestva Božega, drūgim pa po prilikaj, naj vidoći ne vidiio i poslušajoći ne razmijio. Jeste pa eta prilika: semen je reć Boža. Šteri pa so kre poti, oni so, ki poslušajo, potomtoga pride vrag i vze me reć z njihovoga srca, naj vevajoći se ne zvećlajo. Šteri pa na pećino, oni so, ki kda ćūjejo, z radostjov gori primejo reć i tej korenja nemaio: šteri do ćasa verjejo i vu vremei skušavanja odstopio. Štero je pa med trnje spadnolo, oni so: ki so ćūli i od skrblivosti i bogastva i sladnosti žitka idoći zadavalo se, i ne prinašajo sada. Štero je pa vu dobro zemlo spadnolo: oni so, šteri vu dobrom i najbogšem srci poslušavajući reć obdržio i sad prinašajo vu potrpivosti. (Lukać 8)

Seme bože reći je zgūbleno pri vseh tistih kršćenikaj, ki ne poslušajo reći bože. Naš Gospod je poskrbo, da bi se reć boža, njegov boži nauk, oznanjūvao po vsem sveti i v vseh ćasaj. Prle kak se je po svojem bridkom trpljenj znova preselo v nebesa, je zbrao okoli sebe svoje lūblene apoštole i jim zapovedao: „Idite po vsem sveti i oznanūjte evangelij vsem.“

Iz jezero i jezero predganić se glasi den za dnevom reć boža. Pa, nažalost, med denešnjimi kristijani je vnoćo, vnoćo takših, ki se nikaj ne zmenijio za reć božo, ki nešćećo poslušati Jezušovih blagovestnikov.

Takšim kršćenikom pripadajo tisti mlaćni, mrzli lūdje, ki so vsi brezi vse gorećnosti, ki nemajo nikšega navdūšenja za dobra dela. Takši mlaćni kristijani vćinijio samo to, ka je ravno mus. Zadovoljio se s tem, da so pa nedelah ino zapovedanih svetkaj pri sv. meši. Vse drūgo majo za nepotrebno.

Med kristijane, ki ne poslušajo reć božo, spadajo tūdi oni, ki so preveć puni posvetnih skrbi. Takše stvari so vzrok, da kristijani ne poslušajo reći bože. Kolikokrat takši lūdje opūstijio zavolo opravil, šteta bi se lahko odlozila, predgo i kršćanski nauk. Za takše je reć boža zgūblena.

Nadale je reć boža zgūblena pri tistih trdokornih grešnikaj, ki so vdani toj ali onoj strasti n. pr. nećistosti, skoposti, pijanosti. Takši se radi ogiblejo predg. Pa što bi se tomi ćūdo?

Boža reć je tūdi brezi haska za tiste, ki jo poslušajo, a svojega življenja ne ravnajo po njoj. Ka pa zgūbi kršćenik s tem, da zgūbi reć božo? S tem zgūbi najdragši kinć. Reć božo si moramo ogledati z duševnimi oćmi. Kršćeniki, šteteroga prehaja živa vera, je reć boža nebeska svet-

Ka novoga v politici.

Cincar Marković i Gafencu v Vršci. Naš i romunski zvūnešnji minister sta se sestala v Vršci i si doloćila skūpen nastop na seji balkanske konferencie, ki se bo vršila v Belgradi.

Zarota v Ameriki. Neki Nemec, po imeni Bischof Gerold je osnovao zaroto proti obstojećemi redi v Ameriki. Zarotniki so šteli vrćiti vladu, razglasiti vodstvo države po narodnosocialistićnom recepti, šteteri v Nemćiji deli pravice državlanom, šteteri so razstrliti železnice i ladje, šteteri vozio orožje Angležom i Francozom. Osemnajset zarotnikov so zaprli. Ne ešće dognano, gde so jemali peneze. Vnoćo orožja so že meli zbranoga, da svoj načrt izvršio.

Odgovor sv. Oće Roosevelti. Pij XII. so odgovorili predsedniki Amerikanskih združenih Držav na njegovo prizadevanje za mir, da je hvalevredno to prizadevanje. Pristavili i povdarili so pa, da tećas ne pride pravićen i stalen mir na svet, dokeć ne do mele države takše vodite, ki do se ravualo po Kristušovih navukaj.

Nemci v Galiciji i Odesi. 50 jezero nemške vojske je zasedlo tisti del Galicije, v šterom se nahajajo petrolejske vretine. En del te vojske je odkorakao z tanki i drūgim orožjom v Odeso, da Tūrćijo opomene, da nikaj ne začne proti Rusiji, Galicijka nemška vojska pa opomina na isto Vogrsko.

Proraćun Italije za obrambo. Italijanski proraćun za obrambo države znaša v tom novom leti deset milijard, to je desetjezerkrat milijon lir.

Naša notrašnja politika. Ta kaže na dva tabora. Po obiski Njeg. Vis. kneza Pavla i Njen. Vis. kneginje Olge v Zagrebi, je dr. Maćek dao izjavo, da se zdaj v prvij vrsti morajo zvršiti hrvatske saborne i tūdi državne volitve. Zastopniki Srbov i Slovencev pa izjavljajo, da se v prvij vrsti mora državno pitanje rešiti, najmre avtonomija Srbije i Slovenije. Vsakomi je jasno, da je to jedino pravićno stališće. Da će se to ne reš, nastane srbsko i slovensko pitanje v državi, kak je dozđaj strašilo hrvatsko pitanje.

Brazilija za nemške pobegnence. Na pusedūvanje sv. Oće je brazilska vlada sprejela 3000 Nemcov, ki so pobegnoli iz Nemćije i Avstrije.

lost i nebeski klūć. Je tista svetlost, od štete je že prorok Izaija prorokūvao: Prebivalcov pokrajine smrtne sence se je prikazala svetlost! To svetlost nam je prineseo Kristuš. To nebesko svetlost je dao Gospod na veliki svetilnik — ustanovo je sv. Cerkev, — da gori i žari skoz vsa stoletja. To svetlost jemlejo katoliški duhovniki i jo v predgi postavio lūdem pred oći, da bi hodili za njov.

Govor dr. Leya v Lodzi na bivšem polskom. Dr. Ley, voditeo nemške delavske fronte, je v Lodzi držao sledeći govor: „Naša vera je nemško pokolenje! Nemško pokolenje ma već pravice, kak drūga pokolenja. Nemškij delavec je dosta već vreden, kak angleški lord. Mi mamoo od Boga oblast, da vladamo nad ćloveštvom i mi si bodemo to oblast zasigurali. Kak smo Polsko vnićili, tak bomo tūdi Anglijo vnićili.“

Reći apostolskoga vikara na Finskom. Apostolski vikar za katolićane na Finskom Sobben stavla sledeće pitanje: „Jeli pa finski narod v svojem boji za zapadno i kršćansko omiko ostane sam?“ To bojeće pitanje se postavla na Finskom. Napadalec je premoćen, da bi njemi Finci sami mogli uspešno protistati. *Evropa pazl. Ne ide se tū saćo za Finsko.* Nameni i cili teh sovražnikov vere i omike segajo dale. Tej ne bodo tećas meli mirū, dokeć ne obuntajo sveta na revolucio.

Bojišća.

Sovjeti so na Finskom pri Salli potegnoli nazaj svojo vojsko, ar se bojio, ka bi jo Finci okoli opasali. Finci so najmre že znova tri ruske ćete popolnoma vnićili. Mraz je grozovit, dosegno je celo 51 stopinj, v šterom slabo obiećen i nahranjen komunist, će je še tak navdūšen, nemore zdržati temmenje, ar je osvedoćen, da se ne bori za pravićno stvar.

V 7 tjeđnaj so Finci vnićili tri sovjetske divizije, to je 120 jezero lūdi, već desetjezer vojakov zgrabili, vnićili okoli sto sovjetskih letal, nad 300 tankov i oklopnih aotomobilov. Na desetjezere je tūdi mrtvih ruskih vojakov.

Zavolo teh neuspehov, je već višji ruski oficirov zgūbilo svoje glave, vnoći so pa zaprti i je ćaka ista usoda.

Na finskom bojišću se Finci trdo držio i kak klešć zapirajo vkūp dve ruskivi diviziji, šterivi se teško rešita. Jivi ne napadajo z orožjom, nego ne pūstijio do njevi živeža, tak ka glad i mraz jivi prisilita, da se predata. — Odbili so po Rusi napad Fincov, šteteroga so ti zvršili proti zaćasnim trdnjavam, štetero so Rusi zgradili na finskom obmejnem krajii.

Angleži kak i Nemci si povećšavaju orožje, Angleži na jezere letal, Nemci pa mesećno 600 malih podmornic. Ladje se bole redko potaplajo, ar se Angležom posrećilo iznajti mreže za lovljenje nemških min.

Na Kitajskom pri Kantoni se je posrećilo Kitajcom zavzeti z rok Japoncov važne postojanke. V boji je spadnolo 400 Japoncov.

Tećaji kmećke zveze.

V lendavskem srezu je kmećka zveza skupno z bansko upravo priredila pri krajevni kmećkih zvezah enodnevne kmetijske tećaje, kateri so uspeli prav dobro na splošno zadovoljstvo kmetovalcev.

V Vel. Polani se je vršil tećaj dne 8. januarja 1940. od 8 do 13 ure. Tećaja se je udeležilo 150 kmetovalcev, gospodinj i deklet. Tećaja so udeležili tūdi gg. župnik Halas iz Velike Polane, kaplan Škraban iz M. Sobote i Jaklin Štefan, preds. občine Poljane. Na tećaju katerega je otvoril predsednik krajevne kmećke zveze v Polani g. Kotnjek Josip so predavali gg. prof. Potokar F. iz M. Sobote o kulturnem i socijalnem življenju slovenskega kmeta, ing. Peternel M., sreski kmetijski referent iz Lendave o vzreji mlade živine, Sok A., sreski veterinarški refe-

MISIJSKA POROĆILA

Velki male jejo . . .

V tom ćasi, da se to godi i da se že već držav joće za svojov slobodćinov i da pred dostimi drūgimi so zdignjeni ostri noži, da je razrežejo; tū, na Portugalskom, se narod mirno pripravla na proslavno obletnico svoje neodvisnosti od Špancev. 60 let so bili pod tihincem, tak dugo so jokali nad svojov nesrećov, oni tak ponosni na svojo zgodovino. Šteri naj bo zrok, ka so oni, vladari morja i skoro polovice sveta, spadnoli pod drūge? Reći slavnoga jezuitskoga predgara, Antona Vieira odgovorijio na to pitaje: „Velki male jejo, pride pa vekši, ka te pojaj.“ Tak se je zgodilo. To je on krićao te, gda so, parovni za bogastvom ropali i morili nešteto vnoćino po svoji kolonijaj, pa tūdi še po svojoj lasnoj domovini. Krv, šteta je krićala po mašćevanji, je dobila zadošćenje. Kak so dobili, kak so vse zgūbili, poleg vsega šće lastno slobodo. Ka so se rešili, za to morejo hvalo dati svojoj vnitvi k pravićnom življenji, tak da so se smeli pa zvati za Marijin narod. Nazadnje so razmili, da z Bogom se brez Njega nikaj ne dosegne. To bodo pokazali v toj proslavi, da so Portugalci vsi edno „katolićani i domolūbi.“

V Lisboni sta dva ćloveka, šteriva gledata na to proslavo. Eden zastople staro, drūgi pa novo Portugalsko. Prvi na strašno visikom strebri naslonjeni na Leva (vreden pastir prostozidarov), drūgi pa v prostoj hiši, naslonjeni na mlade Portugalce. Tisti je mrtev, zasovraženi, te pa živ i lūbleni od naroda. On s stebra krići: „Za vreme svojega vladanja sam prignao k nam prostozidare, sam klaio po svojoj voli vse, ka mi je bilo na poti, stiraio sam redovnike, sem vzeo škole prostomi narodi, duhovnikom sam vūsta zapro, plemiće sam ponižao, prenovo sam državo, davao sam dobro plaćo svojim prijatelom, delao sam ceste i moste samo okoli sebe, ka se narod po blatnoj poti vozi, me je ne brigalo, vojsko smo meli ponižano, razćejano, na morji sam meo samo dve starivi vojnovi ladji, zasejao sem sovraštvo med narodom, plemići i kralom. Ka je te zgūbo.korono, se ma meni zahvaliti. Z ednov rećjov, jaz brezverec protizidar sam zapelo narod i zavozo državo na pot pogūblenja, z šteteroga jo je rešo sam Bog.“ Tak piše zgodovinopisec od toga nesrećnoga. Pombali, šteteri, ći tūdi je bio iz rodbine pūšpekov i duhovnikov, itak je mislo, ka je vera nekša postranska stvar. On je kriv, da so tū telko slaboga vćinoli komunisti med prostim narodom, da so krasne cerkvi prazne, da narod neve šteti . . .

Ćlovek, šteteri sedi v prostoj hiži (kmećki sin je) je tiho, piše, računa i popravla zmote prvoga. Pod vladov togā se je začnola roditi mlada Portugalska. Vera jo zaleva i ona raste tak, ka se drūgi narodi ćūdijio, ka v toj prle tak nemirnoj državi, zdaj gda indri vlada nemir, je tū vse mirno. Zđaj majo lepe ceste, moćno vojsko, delavci se začnejo brigati za svoje hiže i zapūšćajo krćme, gde so se pokvarjali, državna blagajna je na zdravom mestii. Vidi se ka celi narod dela s svojim ministrom pa za katolićansko državo. Žmetno plaća narod daćo, a tolaži se, da vidi, ka to ne ostane v žepi ministrov. Ći de se to tak nadalūvalo, Portugalska postane moćna i zdrava država. Komunistom je to pravi trn v peti, ka zdaj te ćlovek, vren katolićanec, vse dosegne z mirom, ka so oni v dugih letaj ne mogli z nasiljom. Pa se tolažio, rekoć, ka so oni tūdi dosta napravili ći ne za narod, pa za sebe. To pa narod tūdi zna, zato pa je pripravljen ka v toj proslavi pokaže celomi sveti, ka je katolićanski i ka nešće već ćūti od komunistov. Portugalec bi vrgeo pod nos vsakomi dijaki, šteteri priporoća komunizem, pa naj bo pod kakšimkoli imenom: Pazi, „velki male jejo, pride pa vekši i te pojaj.“ Z drūgimi rećmi. „Ti pameten zapelavleš prosti narod, ar je to tvoji bridek i nepošten krūj, a nad tebe pa pride pametnejši i te znori kak ti drūge.“ To se godi v našem ćasi, kak prle i kak se bo godilo, dokeć de narod raj vevao bedaki, šteteroga zanima lastna i ne drūgoga sreća, ar Bog kaznūje grešnike z grešnika lastnimi grehi.

rent iz Lendave o varovanju zdravlja pri živini. Po predavanjih je poseglo već prisotnih v debato. Posebno se zahvaljūjemo g. župniku Halasu za njegove spodbudne besede o skupnem delu nā vasi za našega kmeta. Takih gospodarskih predavanj si naši kmetovalci želijio še večkrat, ker se iz njih naućijo mnogo dobrega in koristnega za vsakdanje življenje.

Na Hotizi se je vršil istotak tećaj dne 9. januarja. Tećaja se je udeležilo 80 kmećkih gospodarjev in gospodinj. Na tećaju je bil prisoten tūdi predsednik občine Gaberje in svetnik kmetijske zbornice g. Lebar Josip iz Kapce. Tećaj pa je zelo dobro organiziral in vodil naš učitelj g. Pucko Janez s Hotize. Po predavanjih istih gg. predavateljev kot v Polani je već poslušalcev poseglo v debato posebno pri vprašanjih cene živine in izvozu živine. Tūdi na Hotizi bo ta tećaj imel uspehov pri daljnem delu naših kmetovalcev.

Dne 10. januarja pa se je vršil tećaj v Turnišću, katerega se je radi huđega mraza udeležilo le 35 bližnjih kmetovalcev. Poleg preje omenjenih predavateljev je predaval tūdi g. Munda J. iz Ljubljane o zavarovanju naših domaćij. Tećaj je vodil g.

Bakan Štefan, posestnik iz Nedelice, kateri je izvršil tūdi vse predpriprave, da se ustanovi v najkraješem ćasu krajev. kmećka zveza v Turnišću. Vse prosvetno delo in delo za strokovno izobrazbo naših Turnišćanov bo od letos dalje mnogo lažje, ko bomo z otvoritvijio „Prosvetnoga doma“ v Turnišću dobili prostore v katerih se bo to delo neovirano in v velikem obsegu lahko vršilo za vse naše kmetovalce.

Vsi zavedni kmetovalci znamo ceniti vrednost teh tećajev kmećke zveze in zato tūdi prosimo, da v bodeće priredite še ćimveć takih predavanj in tećajev za nas

Izpred okrož. sodišća v M. Soboti

29. t. m. ob 8 uri pred 3-ćlanskim senatom se bo razgovarjal Friderich Štefan, bivši sodni oficijal pri okrajnem sodišću v Murški Soboti, zaradi poneverbe nad 700.000 din pri okrajnem sodišću v Murški Soboti.

Forjanić Sidonija iz Dol. Slavće je bila dne 3. jan. 1940 obsojena na 1 mesec strogega zopora in 600 din denarne kazni zaradi zloć. po § 231. Obsojenka je lanskoga leta kupovala jabolka in pri vaganju jabolk ošćodovala već posestnikov tako, da je vago lažno predrućila v svojo korist.

Glasi iz Slov. Krajine.

Smrt duhovniške matere. Januara 17. ob polnoči so zaspi v Gosposdi Radoha Agata, mati g. Radoha Jožefa, salezijanskega duhovnika v Nedelici. Pokopali so jih 18. januara popoldnevi z velikim številom duhovščine i naroda. Pokojna so živel 71 leto. Bili so pobožna, tiha duša, goreča tretjerednica, ki so s svojim lepim življenjem kazali pravo pot vsakom. Zapustili so sina duhovnika i hčer Ano s familijov. Gđa g. sini, gorečemi i plodnomi dopisniki naših listov izražamo globoko sožalje kak i vsemi rodi, prosimo dobro mater Marijo, naj venča mater duhovniško z večnov slavov, ostale njene pa potolaži. V molitev naših naročnikov vročimo pokojne dušo.

Delo v Fantovskih odsekih. Četo sam članek, v šterom pišejo Novine od dela naših Fantovskih odsekov, prosvetnih društev i drugij kat. organizacij. Mišljenja sam, da smo člani Fantovskih odsekov premalo povezani z organizacijov i poučeni z njenimi navuki. Mislim, da je tu krivda nej samo pri nas članih Fantovskih odsekov, liki tudi na gospodaj, šteri bi mogli paziti, da se razvija Fantovska organizacija v Slovenskoj Krajini v pravom tiri. Prečeto sam par letošnjij številka našega glasila „Kresa“, v šterom se jako lepo piše v istom smisli, kak je gosp. T. S. J. napisao članek v Novinaj, kak bi se naj delo vršilo. Zato si naročite Kres, v šterom najdete prave misli i navodila za delo v Fantovskih odsekih. Bog živi! Član F. O. Beltinci. — (Pripomba. Veseli nas, da je članek zbuđo zanimanje v mladini. Preoster ne bio, nego še premili. Z milobov vas vabimo, poglobite se v duhovno življenje, v življenje jakosti, čistosti, poniznosti, pobožnosti itd., zvušnejšnost vas nikdar ne spopolni i reši. Duhovnikova dužnost pri vodstvu je pa ravno ta, da vam dluše lepša po posvečujočoj milošči. Vrednik.)

Sestanki JRZ. v Slovenskoj Krajini. Preminoči tjedan je stranka JRZ. obdržala dva jako lepo obiskaniva sestanka v Soboti i Črensovcih. Oba sta vodila bivšiva poslanca, g. Bajlec v Soboti i g. dr. Klar v Lendavi. Govorili so minister Snoj i bivša poslanca Kranjc i Špindler. Govori so bili na visini, jako temeliti i tudi jako potrebni. Zahvalimo se gospodom govornikom za lepe i hasnovite reči.

Bogojina. Prosvetno društvo „Sloga“ se najlepše zahvaluje „Urbarijalni skupnosti“ za podeljeno 1200 Din. podporo ter se priporoča še naprej za takšo naklonjenost. — Bog plačaj!

Gospodinjski tečaj v V. Polani. V V. Polani se je z velikim zanimanjem i v splošni zadovolstvi pričeo 12. decembra 1939. trimesečni banovinski gospodinjski tečaj. Tečaj, ki se vrši v Lebarjevi hiši obiskuje 18 kmečkih deklet kak redne tečajnice i 2 kmečki gospodinji kak izredne tečajnice. Tečaj obiskujejo dekleta iz Polane, Črensovec, Kapce i dve celo iz Krápja v ljutomerskom srezu. Pouk se vrši od 8 vüre zjutraj do 4 vüre popoldne. Nazliuk hudi zimi dekleta redno obiskujejo tečaj v šterem so se že vnogo dobroga navčile za samostojno vodstvo kmečkoga gospodinjsva. — V tečaju povučujejo dve gospodični strokovni vučitelici, polanski g. župnik, g. sreski kmetijski referent, g. banov, zdravnik i g. sreski veterinarski referent iz Lendave. — Pri organizaciji tečaja so pomagali vsi krajevni činiteli, predvsem g. Klekl, župni urad v Polani, občina Polana i krajevna kmečka zveza v Polani. — Tečaj se bo zaključil v marcu.

Pozdrav iz vojske. Predragi bratje mi Slovenci, mi Vam ščemo malo opisati naše vojaško življenje. Vsi skupno, ki smo v Sarajevi, vas pozdravljamo. Še dosta moremo vojaškoga krüha pojediti i dosti pretrpeti, dokeč se ne vrnemo nazaj v našo lepo Slovensko Krajino. Predragi dečki ino deklince, ki ste v sveti zakon stopili zdaj i pred oltarom prisego položili, na veko vekomaj, bodite pozdravljeni. Posebno pa pozdravljamo našo bogojansko, beltinsko i sobočko faro, naše duhovne pastire, šteri so nas vnogo i vnogokrat pripelali k Jezuš. Daj nam lübi Jezuš, da se ednok srečno vrnemo v našo lepo Slovensko Krajino. Pozdrave pošilamo: Černela Franc, Bogojina, Pücko Alojz, Ivanci, Horvat Martin, Bükovnica, Maučec Štefan, Odranci, Šeruga Štefan, Bakovci.

Gederovci. Poročali smo že od smrti dobroga katoličanskega moža, Gibičar Števana. V dopunilo ešče objavimo, da se je pokopa vdeležilo nad 500 lüdi, med njimi šolska deca z vučitelstvom, gasilci i cehi. Sprevod so vodili g. dekan Krantz. Pri odprtom grobi se je poslovio od pokojnoga šolski upraviteo g. Stanjko Viktor v imeni šolskoga odbora i posojilnice, šterih predsednik i načelnik je bio pokojni. V pokojnom so urednik Novin zgubili svojega sestranca i brata dobro poznana šolska sestra č. Marisstella, ki je vodila tudi upravo našega lista. Bog povrni vsem, ki so pokazali lübenzen do pokojnoga v betegi i pri smrti, njegove ostale potolaži, njemi pa odpri večni raj.

Cerkveni glasi. Zbetežao je g. Zver Štefan, naš domačin, kaplan v Slovenskih Konjicah na obisti i se zdravi v bolnici. Gospoda Zvera so Konjičani tak radi meli, ka takše lübenzni ne bio deležen dozđaj njeđen kaplan, so nam trdili štajarski gospodje. — Na živcaj je zbetežao tudi g. Škraban Janoš, kaplan v Soboti i zaprosio potreben dopüst. Vrači se v Slomšči v Ljubljani. Oba gospoda vročimo v gorečo

Pogled po državi.

Knez Paveo od našega letalstva je napisao sledeće: „Z vsemogočnejšim razvojom letalstva se vstvarjajo novi pogoji za delo i življenje. Letalstvo predstavlja zvünredno sredstvo, kak v organizaciji državne obrambe, tak tudi na poli gospodarske delavnosti i kulturnoga napredka naroda.“

Hrvatski ordeni. Na Hrvatskom se je porodila miseo, da bi se na Hrvatskom odliküvali zasliučni lüdje z hrvatskimi ordeni, to je znaki, svetinjami. Nemamo nikaj proti tomi, če doje nosili na dve strani prsi, nam se ide za aotonomijo Slovenije, da jo kempre dobimo.

Knjigovezi države naznanjajo podražitev zavolo podraženoga materiala, šteri se rabi pri vezanji knjig.

Podpora ponesrečenim delavcom. Ob 50 letnici obstoja je vodstvo OMZD sklenilo, da se starim ponesrečenim, ki so že dobivali podporo, ta še za enkratno poviša, ki so najmre nad 20% nesposobni za delo, ki so se ponesrečile pred l. 1922. Isto podporo dobijo vsi družinski ponesrečenci. Zviša se pa podpora dana meseca decembra. Zđaj, ka je nastala banovina Hrvatska, se je fond OMZD razdelo. Slovenija bo z toga fonda potrošila milijon din. za zidavo bolnišnice ponesrečencov, ostalo pa da se preprečijo nesreče pri deli i za stare ponesrečence kak podpora.

molitev naših naročnikov i njima želemo skorajšnje ozdravljenje.

Nedelica. Dobro znanoga stolara Tkalcüč Jožefa je ta čast doletela, da so se njemi vsi trije detiči oženili. Mi njemi čestitamo v toj časti, detičom mladožencom pa želemo obilno božega blagoslova v zakoni. Majstra i detiče pa priporočamo našemi narodi za naročitev dela.

Sobota. Neki naš trgovec je šteo dati tri deci petroleja ednomi siromaki, gđa ga je meo. Za to je bio javlen na sodnijo i ta ga je obsodila na plačilo 7000 Din. i 30 dni zapora.

Odranci. Pri nas je fajšček vesel. Samo k ednomi zapisavajni se je priglasilo devetnaeset parov. Bog blagoslovi naše mladožence.

Bogato naročnino v zneski 100 din nam je poslala Prekm. gosp. posojilnica v Dobrovnik, dr. Klar Franc, nar. poslanec 200 din i g. Dr. Peterlin Makso, javni notar v Lendavi 100 din. Bog povrni!

Na podporo Novin je poslao Škafar Matjaž, sodni sluga M. Sobota 10 din, Horvat Matija, geodet v Zaječari, 5 din, Bratina Alojz, Križevci 2 din, N. Polane 50, Čošič Martin, Lendava 20, Režonja Anton z Trnja 5 din. v zahvalo, ka njemi je te bio jedini tolažnik v Nemčiji, Horvat Vilma z Čakovec 10 din, Vuk Matjaž, V. Polana 5 din, Bukovšek Rado z Sobote 5 din, Gorenčec Terezija z Zagreba 5 din. Bog plačaj!

Tikvino olje v Ameriki. Naš izseljenec Mörec Števan z ženov so začeli letos v Ameriki na svojoj farmi delati tikveno olje i na roranco rediti hajdinsko kašo. Z velikim veseljom so naši ponovili domačo lepo navado prek morja. Ženske so mesile, možki so bili masnjaki i prešari olja. Dá se njim je posrečilo olje sprešati i kašo zrorati, so si veselo zaigrali i ppevali.

Smrt naše v Pittsburgi. Tu je 18. dec. 1939. vmrla Sukić roj. Čuk Marija. Pokopana je bila 21. dec. Za njov žalüjejo domači tam i pri nas v G. Seniki. Naj v miri počiva.

Noyi šef našega generalnoga štaba, je general Kosić Peter.

Z vlaka je skočo nosač Tominc Franc v Ljubljani tak nesrečno, da je zgübo zavest i naskori na to vmro. Celi den je čakao na zasliuček i gđa ga je dobio, ga doletela smrt.

Ljubljana za zimsko pomoč. Sestavo se je posebni odbor, šteri pobira dare za siromake v Ljubljani za to dugo i trdo zimo. Odbor vodijo dr. Rožman, škof, dr. Adlešič, mestni župan i div. general Dragoslav Stefanovič. Dare sprejema Mestna hranilnica ljubljanska.

Kak strašno kralüje alkohol. Mariborska mestna občina je dobila lani na trošarini 2 milijona 687 jezero 600 dinarov. Ve je pa vina spitoga samo v Maribori 1,335.600 litrov. Moj Bog, gđa de na sodnji den Zveličiteo račun brao od smilenosti do bližnjega, do trošarine obremenilno svedočile za pivce, ki neso bili smileni.

Bombe v Londoni.

Velika fabrika za orožje je v ednom deli v zrak zletela, mrtvih je pet lüdi. V drugoj tovarni smodnika je pa nastao oženj i tudi v zrak zletela. Vužgali so neznanci fabriko za stroje. Angleška oblast vrši strogo preiskavo. Dozđaj se je dognalo, da to delajo plačanci neke tüje, Angliji sovražne države po lüdej, ki neso Angleži.

Ščete se Vašega reumatizma, protina

osloboditi?

Trganje i smicanje po kotrigaj i sklepaj, otečene kotrige, sklüčene roke i noge, trganje, bodanje i smicanje po raznom deli teja, kak i slabost oči so večkrat posledice reumatizma i kostnih bolečin, štere se morajo odstraniti, ar ovak bolezen vsikdar bole napredüje.

Ponüdim Vam

edno zdravilno scalskino kislino rastaplajoče izmenjavo tvarine i izločavanje pospešüjüće

domače pitno zdravljenje,

štero se na umetni način äčista naravno sestavlja po ednoj dobroj zdravilnoj vretini, štero je dobrotivna priroda mati poklonila betežnikom.

Pišite mi včas i tüdi Vi dobite od mojih na vseh krajih postojećih skladiščih popolnoma brezplačno i franko edno poučno razdravo. Vi ščete se te sami overiti od neškodlivosti toga sredstva i o njegovom hitrom delovanji.

Poštno nabiralno mesto:

ERNEST PASTERNAK, BERLIN SO.

Michaelkirchplatz 13, Abt.: H. 287.

Ka se godi po sveti.

Šparanje v Nemčiji. Nemški listi objavljajo, da se mora šparati s papirom, v šteroga se zavija küplena reč. Küpci se opominajo, naj pri drugom küpili papir znova s sebov prinesejo. Če što küpi tekočino, mora glažek, flašo prinesti v trgovino. Nova obleka, obüteo se zamenjata za novo z doplačilom. Nikaj staroga, ponošenoga se ne sme zavrči. Nemški narod se rad podvrže tem odredbam.

Zakon za naraščaj francoskoga naroda. Malogde na sveti je bilo zakonsko življenje tak pokvarjeno, kak v Franciji. Prostožidarje, slobodnomiselci, liberalci i komunisti so šteli samo nasladnosti živjeti v zakoni, ne pa roditi deco, ka je glavni, od Boga določeni namen zakona. Tak je začelo število francoskoga naroda kapati, rasla je razvüždanost, grozna, krčilo se je pa rojstvo. V tom strašnom boji stoji poldrugi milijon francoskih vojakov na fronti, ki nemajo doma bratov. Če spadnejo, nega nikoga, ki bi je nadomeščao. Sovražnik Francije pa ma bogate zaloge vu familiji. Pa nekda, kda je zmagovito vodo politiko sveta francoski narod, je te bio najštevilnejši poleg Rusov, Nemcov je bilo dosta menje. Dnesden pa je Nemcov dvakrat teliko kak Francozov. Kam bo to pripelalo? Na to pitanje je francoska vlada dala odgovor z zakonom, šteri brani družine z vekšim številom dece, štere njim je Bog določo. Te zakon je s 1. januarom dobo moč. Po tom zakoni dobi stariš že za drugo dete državno podporo i dobijo letno v zneski 10 do 60% od svoje letne plače. Družinski oča, ki ma četvero dece, i mesečne plače ali dohodkov 750 frankov, dobi letno 7200 frankov podpore za održavanje familije. Poleg te podpore so stariše vekšega števila dece tüdi oprošćeni raznih taks. Podpore se bodo pla-

čüvale iz dače tistih, ki nemajo dece i tistih, ki v 16 letaj prvoga deteta neso dobili ešče ednoga. Zakon tüdi ostro nastopa proti beloj kügi i proti odpravlanji nedužnih nerojenih bitij. — Zakon je oprostito od vojaške službe vse rezerviste, ki majo četvero dece, ki pa majo troje dece, pridejo med neborce.

Ledolomilec „Sedov“ oslobojen. 17 mesecov je bio priklenjen ruski ledolomilec „Sedov“ med led Severnoga morja i se ne mogo osloboditi. Zđaj ga je oslobodo ruski rüšilec „Stalin“.

Nemci v okolici Lvova. Rusi so prepüstili Nemcom južni del Galicije, naj ne dovoli, da bi se skoz Nemčije pošilala pomoč Fincom. To je tüdi zrok, da je Nemčija vrnila vse talijanske vagonne v Italijo, v šterih se je vozilo strelivo za Fince.

Stiska v Varšavi. Danskoga lista „Politiken“ dopisnik je obiskao Varšavo. Žalostno slika razmere v tom milijonskom mestu. Pred bojom, gđa so stale vse hiše, je bilo v Varšavi milijon i 200 jezero prebivalcov. Zđaj, ka je porüšena, se stiskava v njej poldrugi milijon lüdi. Nevola je grozna. Železnici ni, ki bi prevažale hrano. Golo i lačno lüdstvo je v nepopisnoj stiski. Tristojezero jih hrani vojaštvo, ostali pa kak se morejo. En del prebivalstva se je vdalo obvüpi i v tom žive nečisto i se vdaja pijanosti, ka je prej itak vsemi konec. Zaistino žalostno.

Boljševiki vmarjajo duhovnike. Kak javla nizozemski list „Maasbode“, so boljševiki na Poljskom vmorili brez vsega zroka sledeće duhovnike: dr. Federoviča, šteroga nišče ne smeo zakopati. Ar ga je šteo zakopati cerkovník, so toga tüdi vmorili. Zaklali so nadale Tvarovskoga z bogoslovcom, kda sta se vrnila z fronte, i 70 letnoga starca Kersina.

Pisma vojakov iz Slovenske Krajine,

štera so v svetovnoj bojni pošilali uredništvi Novin. Ta večjezerna pisma so dokaz tiste povezanosti, štera je obstojala med Novinami i našim narodom i štera je rodila našo slobošćino.

Hart Alojz iz Krašč od 3 domobranskoga pešpölkka z Brüna. Valen bojdi Jezuš Kristuš. S srca ji pozdravim sin Slov. Krajine i vsi slovenski vojaki, ki slüžimo pri 3 polki v Brüni ino njim srca lepo zavälimo za njuv trüd, ka nam tak redno Novine se pošilajo. Mij vam nemremo vašega trüda poplačati, liki naj vam Gospodni Bog na ovom svejti plača vaš trüd i vaša dobra dela. Mi je z velikim veseljom vsikdar gor primlemo. Prosimo vas si navküper, kij smo tü v Brüni, naj bodo tak dobri, g. plebanoš, vrednik Novin, naj nám nadale tak pošilajo, kak dosegamao Novine. Prosimo ji, naj nam je pošilajo se na bojno pole, ge so nam vojakom

najbole potrebne. Nas Slovincov je zdaj eti osem pri marškompaniji, šteri se pelamo maja 14. v taljansko bojišće na Tirolsko. Tresti Slovincov ešče pa tü ostane v Brüni. Zaj pa zememo slovo od naše lübe domovine i od naši starišov, sester i bratov i poznančov ino vas vse navküper iz srca prosimo, molite Boga za nas. Najbole prosimo mladino, ki so doma ostali, naj kemvečkrat ido k svetomi obhajili i naj tam za nas gor äldüjejo sv. obhajilo. Prelüboga Jezušaj naj prosijo, naj bi nam skoro te blaženi mir püsto na to suzno zemlo. Zaj pa z Bogom, prelüba Slovenska Krajina, ge nam je zibelka tekla i prelüba fara sveta Jelena.

Sestanek prekmurskih sadjarjev.

V nedeljo 10. dec. 1939. je bil na banovinski kmetijski šoli v Rakičanu sestanek sadjarjev iz obeh prekmurskih okrajev. Na sporedu je bilo predavanje o sadni trgovini v Sloveniji, ki ga je imel g. Kafol Franc, ban. ref. za sadjarstvo, drugo je bilo predavanje g. Sitarja Franca, strok. učit. na kmet. šoli v Rakičanu o prekmurskem sadjarstvu. Sledila je še zanimiva debata, ki je pokazala rane našega sadjarstva in dala smernice za bodoče delo.

Naj navedem samo glavne misli, ki so bile podane zbranim sadjarjem. G. Kafol je govoril o važnosti sadjarstva za Slovenijo kot o kmetijski panogi, ki se že kosa z živinorejo. Okrog 60 milijonov dinarjev dobimo vsako leto za sadje. Lahko bi dobili še dosti več, če bi s sadjem in sadnim drevjem postopali tako, kot je treba. Posebno velika pomanjkljivost je pri načinu vnovčevanja sadja, saj po mnogih krajih prekupčevalci in trgovci zaslužijo dvakrat toliko kot sadjar sam. Mnogo premalo sadja pri nas posušimo in predelamo v pekmez, razne sokove in marmelado. Kr. ban. uprava je podvzela v tej smeri odločno akcijo z geslom: vsak kraj, vsaka vas mora imeti vsaj eno večjo sadno sušilnico s kuhinjo za predelavo sadja. Naši otroci naj dobe kruh namazan z marmelado, namesto, da jim z alkoholom dobljenim iz sadja kvarimo zdravje in slabimo mlade moči. Posebno pažljivo obrača kr. ban. uprava sadnim škodljivcem. Tudi letos bo žrtvovala velike vsote, da se bodo naši sadonosniki čim bolj očistili vseh škodljivcev. Velika nevarnost preti od San-Jose kaparja. Pri zatiranju tega škodljivca morajo javne oblasti, država, banovina in občine pomagati sadjarjem in sadjarji morajo prav vsi pomagati pri skupni akciji. Tako bomo s sodelovanjem strokovnjakov, pod njihovim vodstvom gotovo imeli uspeh. Bog daj, da bi drugo leto mogli reči: „Nimamo San-Jose, lahko izvažamo sadje“.

G. Sitar je v svojem predavanju podal prirodne pogoje za razvoj sadjarstva. V obeh okrajih je še skoro 500 ha zemlje pokrite s samorodnicami. Pripočaja, da bi vso to površino, kolikor ni primerna za zlahtno trto, posadili s sadnim drevjem. Zadnje čase ogroža prekmursko sadjarstvo poleg že do sedaj znanih, novi nevarni škodljivec: San-Jose kapar. Potreben je takojšen organiziran nastop vseh sadjarjev, sadjarskih organizacij in občin. Posebno je povdaril napake pri spravljaju sadja. Večinoma sadjarji drevje otrešajo, ne pa obirajo in zato tudi ne more sadje doseči primerne cene. Pri prodaji sadja pride vsako leto okrog 1.000.000 din v Prekmurje, približno toliko pa ostane v po-

sredniških rokah. Dokler se trgovina ne postavi na zadružno podlago, predlaga predavatelj, da bi skušali s pomočjo sadjarskih podružnic in drugih gospodarskih organizacij onemogočiti prekupčevalce s sadjem tako, da bi prodajali direktno izvoznikarjem. Letos smo zgradili prvo sadno sušilnico v Prekmurju. V bodoče bo treba gledati, da vsaka vas dobi svojo sušilnico. Za sadjevec naj se napravi propaganda, da bi ga točili tudi v gostilnah. Treba organizirati domačo sadno industrijo, kjer bi vse odvišno sadje prodali.

Na sestanku je bilo okrog 60 sadjarjev. V debato so posegli gg.: Titan Janez, Titan Jože, Dular Albin, Sitar Franc, ing. Peternel Franc in ing. Sluga Lojze. Po tej debati, je bila sestavljena resolucija.

Resolucija.

V Prekmurju, posebno po Goričkem, so dani vsi prirodni pogoji za uspešen razvoj sadjarstva. So pa tehnične pomanjkljivosti, ki ovirajo ta razvoj in ki jih je treba odstraniti.

1) Cena, ki jo je sadjar dosegel za svoje sadje, je sramotno nizka. Rešitev tega vprašanja vidijo zbrani sadjarji v zadržni organizaciji vnovčevanja sadja. Naprošamo merodajne faktorje, da s vsemi sredstvi podprone naše zadržno prizadevanje in z večjimi krediti omogočijo postavitev prepotrebni zadržni skladišč.

2) Mnogo bolj kot maksimalna cena, ki jo je postavil Prizad za izvoz, bi bila potrebna minimalna cena, ki jo mora nakupovalec plačati sadjarju.

3) Uporaba sadja doma ter predelava je nezadostna in nepravilna. Veliko preveč sadja se predela v alkohol, veliko premalo pa se suši in drugače predela v trajne produkte. Treba je zgraditi po vseh sadovnjakih v sadonosnih krajih velike sadne sušilnice, kjer bo tudi sadna kuhinja za izdelavo marmelade in pekmeza. Kr. ban. uprava naj poskrbi, da bodo sadjarji dobili brezstrobarinski sladkor za predelavo sadja. Tudi je potrebno, da naši gostinski obrati nudijo gostom več sadja in da točijo tudi sadjevec.

4) Kr. ban. uprava naj poskrbi, da bodo občine strogo izvajale uredbe o zatiranju sadnih škodljivcev. Po občinah pa naj nastavijo sadjarske pomočnike.

5) Po Prekmurju se je začel širiti San-Jose kapar. Kr. ban. uprava se naproša, da čimprej ukrene potrebne korake, da se zatira ta nevarni škodljivec. V to akcijo naj pritegne vse sadjarje, občine, vse sadjarske organizacije in strokovnjake.

6) Kr. ban. uprava naj omogoči sadjarskim strokovnjakom predavanja in tečaje za propagiranje zadržne ideje, racionalne uporabe sadja in potrebo skupnega nastopa pri uničevanju škodljivcev. Tudi naj v svojih zavodih preskuša sredstva in se ne sme zanašati na navedbe tovarn.

7) Hvalevredno je uničevanje škodljivcev, kot so ga uvedle nekatere šole: zbiranje hroščev, metuljev in zapredkov. To akcijo je treba podpirati in razširiti. Tudi je potrebno, da šole naročijo list: Sadjar in vrtinar. Pri pouku naj skupaj čitajo važnejše članke.

8) Ogromno škodo dela sadjarjem zajec. Treba je spremeniti lovski zakon tako, da zajec ne bo več zaščiten.

9) Zasadijo naj se občinske in druge javne parcele. Posebno je gledati na to, da se izkrižjo samorodnice, ki jih je še skoro 500 ha v Prekmurju. Kjer pa je primerno, naj se zasade sadonosniki. Kr. ban. uprava naj to akcijo podpre z brezplačnimi sadikami.

vode in te večkrat na dan. Mladi živali je treba polagati tudi močne krme, to je predvsem šrotanega (zdrobljenega) ovsu. Mlada žival ne sme jesti iz visokih jasil, da ji hrbet ne postane sedlast. Zato mora imeti mlada žival svoje nizke jasil. Mlada žival se mora gibati. Vsaki dan naj se zato mlado žival za par ur pusti v ograd okoli hiše, kjer se žival lahko razgiblje na svežem zraku. Mladi živali pa se mora od časa do časa tudi pravilno prerezovati in čistiti parklje, da se ji ne bi radi slabe stoje že v mladosti pokvarile noge.

Tudi odbiri živine za plemo morajo vsi kmetovalci in ne samo nekateri obračati vso pažnjo. Star ali slab način izbire živine za plemo je ta, da kmet ono žival, katere ne kupi mesar v hle-

vu in katere ne more prodati na sejmu — drži dalje za plemo. Pri svinjah prodajo šest ali sedem lepših mladičev, dva ali tri slaba, katerih nihče ne kupi — pa redijo za plemo in za zakol. Nato se pa kmetovalci jezijo, da njihova žival ne raste in uspeva! Zato bodi vsem pravilo, da najlepše živali pustijo doma za plemo in slabše prodajo — ne pa obratno kot mnogi to delajo sedaj. Ko si bo kmet vzredil sam poln hlev dobre živine, dovolj za svoje potrebe potem naj šele odproda tudi kaj boljšega iz hleva. Hitro zboljšanje živine pa bo dosegel tudi s tem, da bo najboljšje izbrane živali pripuščal pod dobre plemenjake in najboljšje potomstvo pravilno redil za plemo.

Mnogo bi se dalo še napisati v spodbudo našemu kmetu, toda prostor je odmerjen in snov preobširna. Zato pozivam naše kmetovalce starejše in mlajše, da naj pridno segajo po kmetijskem strokovnem časopisu in knjigah. Iz njih se bodo naučili mnogo koristnega in lepega, kar bodo znali kasneje v življenju na svoji domači grudi v svojo prid pravilno uporabiti. Mlajši, kateri odhajajo v tujino, naj tam opazujejo kako se na vzhodnih kmetijah dela in kar se nauče tam koristnega, naj s časoma uporabijo doma. Pravilno naučeno delo v svetu, bo tudi doma obrodilo več in boljšega haska kot v tujini. Vi kmečki mladeniči, ki vam je pa dana možnost, da še obiskujete šole, pa se za eno leto odtrgajte od doma, pojdite v kmetijske šole, da se tam naučite samostojnega vodstva kmetije v današnjih težkih časih. Izšolani se bodete lažje borili skozi življenje do lepše bodočnosti kot jo živi vse današnje ljudstvo.

Te kratke besede vam kmetovalci naj bodo v spodbudo k novemu delu v novemu letu! Izrečene so vam v dobri volji in želji za vaš napredek. Daj vam Bog, dobre letine, zdravja pri živini, sreče v kupčiji, vam samim pa zdravja in miru v družini!

(Konec.)

CENE

Cene živine i kmet. pridelkov.

Živinski sejem v Ptuj, dne 16. januara 1940. Voli 3.50—5, krave 2.75—3.75, bik 3—4, junci 3—4, telice 3.75—4.60 din za kg žive teže, konji 1200—2000, žrebel 1000—2400 din za komad.

V Ptuj svinjski sejem 17. januara 1940. Pol debele svinje 7.25—7.75, debele svinje 8—8.50, plemenske svinje 6.25—7 din za 1 kg žive teže.

Ljubljana, dne 17. januara 1940. Voli I. vrste 6—6.50, din, II. vrste 5—5.50, III. vrste 4—4.50, krave I. vrste 4—4.50, II. vrste 3.50—4, III. vrste 2.50—3, din, teoci I. vrste 6—7, II. vrste 6, debele svinje domače 9—9.50, sremški 10.50—11, pol debele svinje 8—8.50, din, za 1 kg žive teže. — Govensko meso 8—12, din, svinsko 16—18, špeh 16—18, din, svinska mast 21—22, din, čisti med 18 do 21, din, govenske sirove kože 16, din, teleče sirove kože 18, din, svinske 13, din za 1 kg. — Pšenica 2.45—2.55, din, ječmen 1.95—2.15, din, rž 1.95—2.15, din, oves 2—2.30, din, kukorica 1.85—1.95, din, graj 5—8, din, krumpir 1.50—2, din, seno 0.70—1, din, slama 0.30, din, jabolka I. vrste 6, II. 4, III. 3, din, sluhe hruške I. vrste 8, II. 5, III. 4, din, pšenična mela 3.90—4, din, kukorčna mela 2.40—2.50, din, ajdinska mela 4.50—6, din za 1 kg. — Trda drva 100—110, din za kub. meter, belice kom. 1—1.50, din, mleko 2—2.50, din za liter, zmčaj 28—34, din za 1 kg. — Navadno mešano vino v gostilnah 8—10, din za liter, finejše sortirano vino 12—18, din za l.

PENEZ

London 1 funt 173—217 Din
Pariz 100 frankov 98—123
Newyork 100 dol 4424—5520
Nemška marka 14.70—14.90

Novo! Novo!
PRISTNA
LJUTOMERSKA VINA
naročaje le pri
VINIČARSKI ZADRUGI, LJUTOMER.

Žena in dom.

Za pustni čas. Otroci bodo dobili mačeho.

Beseda mačiha je po vsem svetu tako razpita, da jo imenujejo tudi „pisana mati“. Povesti, romani, pesmi, vse govori o mačehi, kot hudožni, skopi ženski, ki deci, katero je primožila, ne vošči kruha, v testo jim zmeša pepela, dočim svoje dete obrise z mlečnim kruhom, ki je mehkejši kot brisača. Mati, ko umira, z najvećjo žalostjo gleda svoje dete, ker si misli, da bo dobila mačeho. Boli jo, skozi njeno umirajuće srce gre vsa bolećina, katero bo moralo dete prestat, ko mu bo mačeha kruh rezala. Ako možu umrje žena in mu pusti deco, res najbolje stori, da se po dobi zalovanja zopet oženi. To ne le radi svoje osebe, ampak zaradi otrok, ki bodo še vedno boljše vzgojeni po mačehi, kot po služkinji, ki ima v hiši posel in nima tako velike odgovornosti, kot moževa druga žena. Otrke treba nadzorovati, šolati, negovati, pripravljati za življenje. Nemila usoda jim je vzela mater, katere jim celi svet ne more nadomestiti. A na tem se ne da nič izpremeniti. Matere vse solze ne skličejo iz groba. Otroci so tu, zdaj ni čas, da bi mož z večno zvestobo častil svojo ženo, svojo ljubljeno pokojno. Prav in lepo je to in mora biti že zaradi dece, da spoštuje spomin žene in matere. To bo moral do smrti storiti, spoštovati spomin pokojne bo morala tudi druga žena — mačeha, toda ko mine eno, dve leti zalovanja, se mora mož drugič oženiti, če je deca še mala. Kjer pa je gospodarstvo veliko, mnogokrat ni mogoće čakati niti eno leto, mož se mora čimprej po šestih, mesecih oženiti. S tujimi moćmi delati, to gre vse navskriž. Vsak vleće na svoj žep. Zato ne obojajmo moža v takem položaju. Vdovec najbolje stori, če poroči vdovo, ki ima tudi kakšnega otroka. Ona, kot mati, bo razumela najbolje svojo dolžnost do pastorkov. Tudi naj se zaveda, da bo mož njenim v isti meri očim, kot ona njegovim maćiha. Tu torej sploh ni povoda in ne razloga za preziranje primoženihih otrok. Toda, če se možu najde prilika dobiti za ženo osebo brez dece, bo raje devico vzel, kot pa vdovo. Tu bo, posebno, če je še petičasta, da ima kaj pod palcem, hitro pozabil na vse solze in na svojo deco ter bo gledal, da pride do mlajše, do bogatejše. Otrkova duša stopi v ozadje, z denarjem pojde vse dobro naprej. Tudi tega mu ne smemo zameriti. Otroci enkrat pojdejo iz hiše za svojo sreću, žena pa mu ostane. Zato je mož opravićen, ko se drugič ženi, tudi svojo osebo v poštev vzeti, on bo končno moral z drugo ženo živeti isto življenje, kot ga je živel s prvo, vseh ozirov ne sme imeti le za deco, tudi on sam sme imeti zahteve še za sebe. Saj končno ni kriv, če mu je žena umrla, to je bil slučaj nesreće. Preboleti mora in stopiti v novo življenje. Če umrje žena na porodu, so vsi tega mišljenja, da je dete, ki je šlo z njo v grob, najboljše spravljeno in je res najsrećnejše. Vse mu se ogne in gre v nebesa.

V hišo nameravaš stopiti, kjer boš deci mačeha. Velika je tvoja odgovornost. To vedi že v naprej, da ne boš nikoli dovolj naredila, nikdar dovolj požrtvovalna, nikdar dovolj ple-

menita in blaga, da bi ljudje ne našli kaj na tebi. Če si občutljive narave, sploh ne jemlji v zakon moža vdovca z deco. V tak zakon spada ženska z železnimi žilci. Enkrat te bodo deca žalili, potem ne boš prav ukrenila, da bo mož zaščitil deco, kar te bo potrolo. Posebno, če so otroci veliki, so tudi jezićni. Mogoće bodo o tebi še celo grdo govorili po vasi. To vse te bo bolelo. Morda bo mož sam o pokojni laskavo govoril, bila je taka in taka, ti pa nisi. Vse to premisli. Ti ne vzameš samo moža, ti vzameš tudi njegove otroke. Morala jim boš biti mati, skrbeti za njih telesne potrebe, za njih dušo. Pripeljati jih boš morala vse k Bogu, v nebo. Eden se težko zveleća, kako se bodete vsi? Vse to bo odslej v veliki meri na tvoji vesti, na tvojih ramah. Če je detece malo, kam pojde, kot v tvoje naroćje. Ali bo našlo v tebi toplino materinega srca. Ako nisi sposobna ljubiti te uboge dece, potem to možu enostavno povej in prekini vsako pogajanje za možitve z njim. Ker ni mogoće, da bi mož za otroke sam skrbel, ti bi jih pa v kot na stran postavljala. Njihov oće je, oni bodo imeli vedno to pravico da pridejo domov k očetu in to še čez 10, 20, 30 let.

Če pa jih ne moreš ljubiti, se prične nesloga, prepri, to se stopnjuje do neke mere, ko postane tak zakon neznošen, živ pekel za vso hišo. Mnogo besede imajo pri tem mozevi sorodniki, stare tete, neoznjene botre in vsa zlahta po vrsti. Vse začne udrihati po tebi, pa si lahko plemenito, prav mislila, prav storila. V tak zakon lahko stopiš samo tako, če si za to družbo in če boš mogla vztrajati do konca. Tudi potem, ko boš imela svoje dete. Premisli, ako si se odoćila, ako si dovolj energićna, nastopna, odloćna, resna, potrpećljiva, tedaj si vzemi v spomin na Novine dvoje v zakoni: Prvo, da se ući trpeti in molćati. Ne pritožuj se ljudem, oni te le še bolj nahujskajo in vso tvojo hišo. In drugo: Ne toži dece venomer možu. Lepo jih vzgajaj, po potrebi pa naj jih kaznuje oće. A govori z njim tozadevno, ko bo miren, ne pa ko pride truden od dela ali od važnih poslov. Za razgovor pritožbe proti deci si vzemi res čas, ko bosta oba mirnih živcev. Drugaće bo v hiši samo vpitje, pretepanje, jok, vzgojenega uspeha pa nobenega. Nasprotno se bo zanetilo sovraštvo do mačeha, tebi pa bode še bolj uporni. Zato bodi previdna, ne preveć nagla v karanju pastorkov, bodi tudi zelo skrbna za nje, da ti ne bodo enkrat oćitali: Mačeho smo imeli, ona se ni nič brigala za nas. Zato je tako. Če iz njih nič ne bo, če bodo falotje in faklini, brezdelci, boš spet vsega ti kriva. Ne pozabi, iz dece morajo postati dobri ljudje, dobri državljani, verni, bogobojeći, ker ti boš dajala za nje Bogu odgovor. Stopi pogumno, če si res odoćena za to, — s pravilnim vedenjem si boš pridobila ugled v hiši, da boš prava žena, prava mati, prava gospodinja. Mi vsi vemo, da niso vse mačeha hudočne in ne vse slabe, pri Bogu je zapisano, koliko so trpele in žrtvovala, pa je bilo svetu še premalo. A zato Bogu ne, ki je plaćnik, ki vse ve, vse vidi, in tudi tebe bo videl in poplaćal. Z. M.

Pošta.

Kodila Jožef, Ivanovci 29. Ne ste nam javili, kda ste poslali M. List nazaj, če ne bote več naroćnik i polovićne cene kalendara neste plaćali, ki bi jo morali, če ne bote več naroćnik M. Lista. Časar Marija, Sanchy Lestree par Marquion. Kalendar poslali, ali lanske naroćnine od tebe nismo ešće dobili. Osko Anton, Ferme Bergerer. Sprejeli din 114. Činć Anton, Epfig. Sprejeli 150 din. Adamić Jožef, a Serres par Einville. Sprejeli din 126. Mesarić Bara, par Binas. Sprejeli din 74.75 Čarni Terezija, Vourelles. Sprejeli za tebe i oćo na lani 150 Din, na letos ti ostalo 24 din. — Ratnik L. Lezay. Sprejeli 56.25 din. Poslali Novine, M. List i kalendar. Forjan Anton. Aulnois. Sprejeli 87.50 din. Tisto zadevo sprejeli v rešitev, te na konci januara obavestimo. Magdić Matija. Sprejeli 108 din. Na l. 1938 odraćunali 45 din. Kalendar poslali na lani ešće duga 37 din. To prosimo ob priliki z letošnjov naroćninov. Bokan Anton, Bosby-Lesby, Nemćija. Brat Ludvik je v celoti plaćao lanske naroćnine za Novine. Fartek Franc, Kuzma. Polletno naroćnino s hvalećnostjo sprejeli. Vrećić rozalija, Prosećkaves 16. 4 kalendara, ka si je dobila više, kak maš M. Listov, odaj

all nam je pa vrni. Škaper Treza, Dolić 13. Višešnjiva 2 kalendara odaje ali nam vrni. Zadravec Steve, Cleveland. Sprejeli 130 din. Vrećić Apolonija, a Bertinierie. Sprejeli 114 din. Magdić Marija a Marchesenil. Sprejeli din 16.50. Prša Katarina a la Brosse. Sprejeli din 57.50. Cvornjek Avgustin, G. Lendava. Po Gumilar Aleksandri sprejeli 36 din za naroćnino v Nemćiji. Mesarić Bara, Marehegan par Binas. Dug za poslana Mohorske knjige je 38 din. Mekiš Roza, Trdkova. Lanski račun vredi, na letos ostalo

151 din. Poštino smo vam odraćunali. Sabotin Marija, Ganćani. Maućec Ivan je meo v Zadruzi 14 din i Maućec Štefan ravno telko. Ostalo vam doplaćata. Bojneck Martin, Dobrovnik. Od Kraljevske banske uprave v Ljubljani smo dobili odgovor, da njeje nevlazena ešće nikša prošnja za pridobitev podpore zavolo nesreće pri skotitvi telice.

Gasilstvo.

Velika Polana. Za gasilski dom so darovali: po 50 din dr. Pikuš in Tivadar Štefan iz Lendave, Nemeti Štefan, starešina gasilske župe 40 din; po 30 din: iz Velike Polane Lebar Matija in Prša Matjaš; dr. Lipnjak iz Lendave in gas. četa tovarne Benko iz Sobote. To je edina četa, ki nas je podprla pri našem delu, čeprav smo se s prošnjo za malenkostno podporo obrnili na vse čete lendavske župe. Izgleda, da medseboj vse premalo upoštevamo naše lepo gasilsko geslo: Na pomoć! Po 25 din so darovali iz Vel. Polane Kelenc Kata, Vuk Ana in Krampać Štefan. Iz Male Polane pa Žalik Štefan, obč. predporednik. Po 20 din: iz Vel. Polane. Kranjec Štefan, Zvet Bara, Matješec Matjaš, Kelenc Verona, Jaklin Ana, Jaklin Jožef, Tibaut Ana, Prša Marija, Petek Štefan, Laki Bara, Magdić Jožef, Žerdin Jožef, Žerdin Štefan, Špilak Jožef, Prša Ivan, Hozjan Ana, Denša Matjaš, mlinar, Horvat Jožef; iz Male Polane: Šernek Štefan, Bedernjak Jožef, Žalik Ana, Vuk Štefan, Tratnjek Jožef, Bedernjak Jožef; iz Črenšovec: Skaberne Kata, gost. in Sabo Štefan; iz Lendave, Brumen Štefan, Doinjelendavska posojilnica in Eppinger; iz Odranec: Šebjanić Jožef, mizar in Benković Aleš iz Gaberja.

Gospodarstvo.

Ing. M. Peternel, Lendava.

Zboljšanje naših kmetij.

Kmetovalcem v premislek!

Vzreja mlade živine še ni pravilna. Tele dobi preveć, najvećkrat pa premalo mleka. Teletu in tudi brejim kravam se mora v krmo dodajati potrebno kolićino klajnega apna, ki pospešuje rast živali. Mlade živali se ne sme prezgodaj odstavlјati. Mora pa se jim polagati le najboljšje seno, ne otavo. Seno s slabih kislih travnikov, ni za mlado žival. Slame in druge krme, ki obremenjuje in znatno povećava želodec se ne sme polagati mladim živalim. Da žival ne postane preveć trebušasta, tudi ne sme piti preveć vode. Pije naj le malo